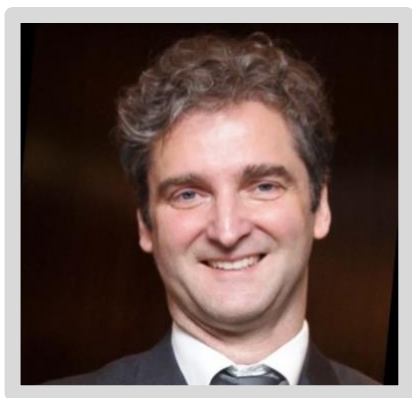

IV Plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin (KPCh)

Dr Maciej Gaca

Sinolog, językoznawca, dyplomata. W latach 2015-2019 był dyrektorem generalnym Biura Polskiego w Tajpej. Wykładowca Instytutu Nauk o Kulturze Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Kluczowe wyzwania przed Chinami – Czwarta Sesja Plenarna KPCh w 2024 roku

IV Plenum Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chin (KPCh), które odbyło się 28-31 października 2024 roku w Pekinie, wyznaczyło kierunki polityki wewnętrznej i zagranicznej Chin na najbliższe lata. Skupiono się na kluczowych wyzwaniach, takich jak stabilizacja gospodarki, samowystarczalność technologiczna, reforma strukturalna, a także polityka zagraniczna i obronna. Chiny dążą do dalszego umocnienia swojej pozycji na arenie międzynarodowej oraz poprawy warunków życia obywateli, jednocześnie wzmacniając kontrolę wewnętrzną i lojalność wobec Partii.

Agenda

Stabilizacja gospodarki: W obliczu globalnych zawirowań gospodarczych, wyzwań związanych z kryzysem w sektorze nieruchomości oraz spowolnieniem wzrostu Partia skupiła się na omówieniu strategii gospodarczej. Chińska narracja wewnętrzna, kształtowana przez oficjalne media, podkreśla sukcesy „modernizacji na chińską miarę”. Dalsze dyskusje dotyczyły zwiększenia samowystarczalności gospodarczej, szczególnie w zakresie innowacji technologicznych oraz redukcji zależności od zagranicznych technologii i surowców. Plenum mogło wprowadzić konkretne działania mające na celu wsparcie chińskich przedsiębiorstw, np. w sektorze półprzewodników i sztucznej inteligencji, choć na efekty tych debat przyjdzie jeszcze poczekać.

Reforma sektora technologicznego: Plenum koncentrowało się również na kwestiach technologicznych, rozwoju chińskich firm technologicznych oraz inicjatywach mających na celu uniezależnienie Chin od zachodnich technologii. Zgodnie z oczekiwaniami Xi Jinping podkreślał priorytet „samowystarczalności technologicznej”, a plenum przedstawiło kolejne kroki dotyczące przemysłu półprzewodników, rozwoju 5G oraz sztucznej inteligencji. Szczególnie ważne będą dyskusje nad możliwościami dalszego rozwoju takich firm jak Huawei oraz projektów takich jak lotniczy projekt COMAC.

Polityka wewnętrzna i dyscyplina partyjna: Kolejnym kluczowym tematem były reformy wewnętrzne dotyczące wzmocnienia dyscypliny partyjnej i dalszej centralizacji władzy pod przywództwem Xi Jinpinga. Komitet Centralny będzie kontynuował politykę silniejszej kontroli nad instytucjami rządowymi i przedsiębiorstwami państwowymi, co jest zgodne z dotychczasowymi działaniami Partii. Możemy również spodziewać się dalszego zaostrzenia walki z korupcją oraz podkreślenia znaczenia lojalności wśród członków KPCh.

Polityka zagraniczna i kwestie bezpieczeństwa: W 2024 roku chińska polityka zagraniczna była również istotną częścią plenum. W kontekście narastających napięć na arenie międzynarodowej, szczególnie w stosunkach z USA, poruszono kwestie strategii Chin w odniesieniu do Tajwanu, Morza Południowochińskiego oraz polityki wobec Azji Środkowej. Regularne manewry wojskowe wokół Tajwanu, eskalacja napięć na Morzu Południowochińskim oraz wzrastająca obecność chińskiej marynarki wojennej w regionie wskazują na rosnącą rolę sił zbrojnych w polityce zagranicznej Chin. Xi Jinping stosuje strategię „nacjonalizmu defensywnego”, łącząc mobilizację wewnętrzną wobec zagrożeń zewnętrznych z obroną suwerenności. Strategia ta, zakładająca większe wydatki na wojsko, wzmacnia również pozycję KPCh wewnątrz kraju. Chiny mogą także podjąć kroki w celu wzmocnienia swojej pozycji na arenie międzynarodowej poprzez dalsze inwestycje w inicjatywę Pasa i Szlaku (np. forum Afryka-Chiny i współpraca z Pakistanem, który urasta do rangi „modelowego przyjaciela regionalnego”), jak również w ramach budowy globalnej infrastruktury cyfrowej.

Kluczowe wyzwania

Spowolnienie gospodarcze i kryzys nieruchomości: Kryzys zadłużeniowy w chińskim sektorze nieruchomości, szczególnie problemy z firmami Evergrande i Country Garden, oraz zadłużenie lokalnych samorządów, które sięga ponad 92 bilionów juanów (około 12,6 biliona dolarów), stawiają chińską gospodarkę w krytycznej sytuacji. Wzrost gospodarczy, który przez dekady był siłą napędową Chin, w 2024 roku prognozowany jest na zaledwie 4,6%. Władze zapowiadają działania mające na celu przekształcenie gospodarki w bardziej „zrównoważoną” i „odporną”, jednak konkretne reformy pozostają niejasne. Na praktyczne rozwiązania, które mogłyby stabilizować sektor nieruchomości, będziemy musieli poczekać, ponieważ ich wprowadzenie wymaga ewaluacji sytuacji międzynarodowej i oceny kolejnych działań.

Technologiczna autarkia: W świetle rosnącej presji ze strony USA Chiny muszą przyspieszyć rozwój technologiczny, obejmujący produkcję chipów, rozwój sztucznej inteligencji oraz innowacje w energetyce. Tematy te są kluczowe w strategii „podwójnego obiegu”, która zakłada zmniejszenie zależności od importu technologii i znajdują odzwierciedlenie w budżecie oraz regulacjach prawnych jeszcze przed końcem 2024 roku.

Stabilność społeczna: Wraz z rosnącymi nierównościami społecznymi i demograficznymi plenum poruszyło kwestię stabilności społecznej, w tym zarządzania ewentualnymi protestami i niezadowolaniem społecznym. Władze prawdopodobnie wprowadzą nowe polityki socjalne mające na celu zmniejszenie nierówności i poprawę warunków życia obywateli.

Wnioski

Działania podjęte na IV Plenum będą miały znaczący wpływ na rozwój Chin, zarówno w sferze gospodarki, jak i w polityce międzynarodowej. Skupiono się na wzmocnieniu wewnętrznej konsolidacji Partii, reformach instytucjonalnych oraz adaptacji do dynamicznie zmieniającego się środowiska międzynarodowego.

Warto zauważyć, że po zakończeniu Plenum Hu Xijin, były redaktor naczelny „Global Times” – czołowego anglojęzycznego, antyzachodniego medium Partii – powrócił do aktywności w mediach społecznościowych po okresie milczenia, co może wskazywać na zmiany w polityce informacyjnej Partii. Wypowiedzi przedstawicieli chińskiego MSZ, chińskiego korpusu dyplomatycznego na świecie oraz grup chińskich obywateli za granicą stają się coraz bardziej asertywne i skoordynowane, co jest pierwszym efektem uzgodnień Plenum w zakresie polityki zagranicznej. Tej asertywności możemy spodziewać się we wszystkich omawianych powyżej obszarach.

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

CSM jest niezależnym, pozarządowym ośrodkiem analitycznym zajmującym się polską polityką zagraniczną i najważniejszymi i problemami polityki międzynarodowej.

Fundacja została zarejestrowana w 1996 r. CSM prowadzi działalność badawczą i edukacyjną, wydaje publikacje, organizuje konferencje i spotkania, uczestniczy w międzynarodowych projektach we współpracy z podobnymi instytucjami w wielu krajach. Tworzy forum debaty i wymiany idei w sprawach polityki zagranicznej, relacji między państwami oraz wyzwań globalnego świata.

Działalność CSM jest adresowana przede wszystkim do samorządowców i przedsiębiorców, a także administracji centralnej, polityków, dyplomatów, politologów i mediów.

Od 2009 r. CSM jest uznawany za jeden z najlepszych think tanków Europy Środkowo-Wschodniej w badaniu „The Leading Public Policy Research Organizations In The World” przeprowadzonym przez Uniwersytet Pensylwanii.

Centrum Stosunków Międzynarodowych | ul. Ogrody 24, 03-994 Warszawa | +48 608 593 632

www.twitter.com/CIR_CSM

www.facebook.com/CIR.CSM

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYNARODOWYCH